9 класс

Нохчийн меттан йиллина урок

«**9** классехь чолхечу предложених лаьцна **1**амийнарг карладаккхар а**,** т**1**еч**1**аг**1**дар а»

Нохчийн меттан а,литературан а хьехархо Магомедов Сайдхьусайнан Падам

http://linda6035.ucoz.ru/

1аьнах ма кхера: цунна т1аьххье б1аьсте йог1уш ю,

гуьйренах кхера: цунна т1аьхьа 1а дог1уш ду.

(Вайнехан алар)

http://linda6035.ucoz.ru/

Ловзар. Д1анисде шайн терхи т1е. Х1ара бакъо стенан ю?

1) Элпаш а, церан нийсаяздар а 1амадо-

2) Меттан дерриге а аьзнаш 1амадо -

3) Дешнийн цхьанакхетарш а, предложенеш а 1амайо -

4) Меттан дерриге а дешнаш 1амадо -

5) Дешан а х1оттам а, кхолладалар некъаш а 1амадо -

6) Къамелан дакъош 1амадо -

- (фонетика)
- (синтаксис)
- (графика)
- (марфологи)
- (лексика).
- (дошкхолладалар)

http://linda6035.ucoz.ru/

- *Нийса жоьпаш:*

1) Элпаш а, церан нийсаяздар а 1амадо ---- (графика)

2) Меттан дерриге а аьзнаш 1амадо ---- (фонетика)

3) Дешнийн цхьанакхетарш а, предложенеш а 1амайо ---- (синтаксис)

4) Меттан дерриге а дешнаш 1амадо ---- (лексика)

5) Дешан а х1оттам а, кхолладалар некъаш а 1амадо ---- (дошкхолладалар)

6) Къамелан дакъош 1амадо ---- (марфологи)

http://linda6035.ucoz.ru/

Х1ун ду х1окху шина декъа юкъахь юкъара?(проблема)

1) Х1орд ловза а баьлла, х1урдакема доьхна. Цу т1ера цхьа стаг х1урдо цхьана г1айре

т1е юьстахкхоьссина. Оцу г1айре т1ехь шаберш зударий хилла, юкъахь цхьа а борша

стаг а воцуш. И зударий ч1ог1а хаза хилла, цхьа а ирча ю аьлла билгалъяккха зуда

йоцуш.Зударша сацам бина и стаг, зуламе валале, ирахъолла. Цу стага зударшка цхьа х1ума аьлла. Зударша цул т1аьхьа ца вуьйш витина и стаг.

2) Суна хезнера, театрехь кестта «Бож-1ела» спектакль х1оттор ю бохуш.

http://linda6035.ucoz.ru/

http://linda6035.ucoz.ru/

Тобанашкахь болх

http://linda6035.ucoz.ru/

-Йолийна чолхе-карара предложенеш т1етухучу предложенешца чекхъяха.

1)Т1аккха цунна дагадеара, (х1ун?)

2)(х1ун бахьана долуш?), со школе д1а ца ийцира-кх деша.

3) Г1аларчу девеше, (х1ун?) аьлла, хаам бира нанас.

http://linda6035.ucoz.ru/

1) Т1аккха цунна дагадеара, шен кхана мангала ваха дезар.

2) Йоза ца хаьа аьлла, со школе д1а ца ийцира-кх деша.

3) Г1аларчу девеше, деша вог1у аьлла, хаам бира нанас.

http://linda6035.ucoz.ru/

Шишша цхьаьна болх:

http://linda6035.ucoz.ru/

«Ас д1алур ю ПКЭ» белхан тептар т1ера 11 т1едиллар кхочушде.

(ПКЭ-на кечам бар)

- 1) 3,4 варианташ
- 2) 5,6 варианташ

http://linda6035.ucoz.ru/

Нийса жоьпаш:

3-9

4-9

5-24

6-3

http://linda6035.ucoz.ru/

Ша-ша бен болх

Чолхе предложенеш екъало кхаа декъе:

- ***Нийса доцург харжа:***
- 1) чолхе-цхьаьнакхетта предложенеш;
- 2) чолхе-карара предложенеш;
- 3) юьхьан предложени;
- 4) хуттургаш йоцу чолхе предложенеш.

http://linda6035.ucoz.ru/

Нийса доцург харжа:

1) чолхе-цхьаьнакхетта предложенеш;
2) чолхе-карара предложенеш;
3) юьхьан предложени;
4) хуттургаш йоцу чолхе предложенеш.

http://linda6035.ucoz.ru/

Жам1ийн диагностика.(ша-ша болх бар)

1)Воккхачу дадас меллаша корта те1абора, амма цхьа дош ца элира. - предложени муьлхачу тайпана ю?

1) цхьалхе, цхьанатайпанарчу меженашца

2) чолхе-карара

3) хуттургаш йоцу чолхе

4) чолхе-цхьаьнакхетта

http://linda6035.ucoz.ru/

2. Нехан шуьнехь къонах а верстар вац, нехан хьаьвди т1ехь дин а берстар бац. - предложени муьлха тайпана ю:

1) чолхе - карара

2) хуттургаш йоцу чолхе

3) чолхе-цхьаьнакхетта

4) цхьалхе, цхьанатайпанарчу меженашца

http://linda6035.ucoz.ru/

3.Олдам шайн куьпахь а г1араваьллера, гуттар а ойланаш еш, г1ийла ву бохуш. - предложенера т1етуху предложени муьлха тайпана ю?

1) къастаман ю
2) 1алашонан ю
3) кхачаман ю
4) даран суьртан ю

http://linda6035.ucoz.ru/

1амийнарг т1еч1аг1дар.

-Стенах олу синтаксис?

-Чолхе предложени муьлхачух олу?

-Чолхе предложени муьлхачу дакъошка декъало?

http://linda6035.ucoz.ru/

Дешнийн дошам

Хилча ледара ду эхь;
Ма латталаш 1индаг1ехь,
Хьалакарчаде шайн пхьош.,-
Болх бан делла вайна **(ДОШ)**

http://linda6035.ucoz.ru/

зезагийн ц1ерш йовзийтар

• ровзан -	• роза
• банату -	• пион
• жовзан-	• лилия
• пет1амат-	• мак
• байса -	• авран лекарственный
• бантуси-	• камелия
• к1айдарг-	• ромашка

http://linda6035.ucoz.ru/

ровзан

банату

жовзан

пет1амат

байса

бантуси

к1айдарг

http://linda6035.ucoz.ru/

Рефлекси (чекхъяха предложенеш)

Вай урок чекхъяла герга яхна, суна ала лаьа….

Соьга уггар ч1ог1а даделларг ...

Суо х1ун бахьана долуш хаставо ас?...

Сайн накъостий х1ун бахьана долуш хастабо ас?...

Х1ун хии суна?.....

Стенах цецвели со?...

Суна дуьххьара хии…

Суна хетарехь,х1ун ца дадели соьга?Х1унда ца хии сунна иза?................

Суна урок хаза хийти….

http://linda6035.ucoz.ru/

Ц1ахь бан болх балар:

чолхечу предложенех 1амийнарг карладаккха;

шардар

http://linda6035.ucoz.ru/

«Йист йоцу х1орд санна, бу хьуна шорта

Ша хууш волчунна вайн нохчийн мотт...»

(Ш.Арсанукаевн)

http://linda6035.ucoz.ru/

Баркалла!

http://linda6035.ucoz.ru/